

Paha biçilmez İznik çinileri sökülüp çalındı, sonra Levent'te bulundu

Saraçhane'de çini soygunu

ESAT PALA

Mimar Sinan'ın Saraçhane'de yaptığı Şehzade Mehmet ve İbrahim Paşa türbelerinin girişinde yer alan ve dünyada benzeri bulunmayan İznik çinilerinden 56 tanesi, yılbaşı gecesi duvardan sökülerek çalındı. Çini sanatında başyapıt kabul edilen ve paha biçilemeyen örnekler, bir telefon ihbarı üzerine İçlevent Camii'nin yakınındaki bir çöp tenekesinde çuval içinde bulundu.

Hırsızlığı gerçekleştiren kişilerin yakalanması için operasyon başlatan mali polis, çinilerin yurtdışına kaçırılmak istendiğinin sanıldığını söyledi. İstanbul Türbeler Müzesi Müdürlüğü'nde güvenceye alınan çinilerin, uzmanlarca yeniden yerine yerleştirileceği belirtildi. Şehzadebaşı Camii'nde yaklaşık 6 aydır süren onarım sırasında çalışan işçilerin sivil görevlilerce izlendiği öğrenildi.

Kanuni Sultan Süleyman'ın genç yaşta ölen oğlu Şehzade Mehmet için Mimar Sinan'a 1543 yılında yaptırdığı türbe, Saraçhane'deki Şehzadebaşı Camii'nin hemen yanında yer alıyor. Hırsızlık olayı yılbaşı gecesinin ertesi günü 1 ocakta türbe bekçisi İsmail Yetiş tarafından ortaya çıkarıldı. Yılbaşı gecesi bir yakınının yanına gittiğini söyleyen Yetiş, gündüz türbenin yakınındaki evine döndüğünde yerde çini parçacıkları gördüğünü söyledi.

Yetiş, "Baştan ne olduğunu anlamadım. Önce İbrahim Paşa Türbesi'ne doğru yürüdüm. Kapısı açıktı. Kuşkulandım. İçeriye girdiğimde şaşırıp kaldım. Duvara yerleştirilen İznik çinilerinden bir bölümünün sökülüğünü gördüm" dedi.

Bekçi ne diyor?

Dışarıya çıktığında Şehzade Mehmet Türbesi'nin bir camının tümüyle açık halde olduğunu belirten bekçi İsmail Yetiş, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Camdan içeriye baktığımda, türbenin girişinde yer alan çiniyle kaplı büyük iki bölümden biri olduğu gibi sökülüştü. Yerde çini parçaları ve sıvalar vardı."

İsmail Yetiş'in olayı İstanbul Türbeler Müzesi Müdürlüğü'ne bildirmesiyle hırsızlık ortaya çıktı.

Öte yandan bu gelişmelerin olduğu sıralarda Türk-İslam Eserleri Müzesi'ne telefon açan ve kimliğini gizleyen bir kişi, "İçlevent Camii yakınındaki çöp tenekesi içinde çini parçaları gördüğünü" ihbar etti.

Şehzade Mehmet Türbesi çevresinde uzman elemanlarla inceleme yapan Mali Şube Müdürlüğü yetkilileri, bir ekiple İçlevent Camii'ne doğru yola koyuldular. Uzmanlar, cami yakınındaki bir çöp tenekesinde paha biçilmez çinilerin bir çuvalın içinde olduğunu görünce şaşkınlıklarını gizleyemediler.

Tarihi eser kaçakçılığı konu-

Yılbaşı gecesi Mimar Sinan'ın Saraçhane'de yaptığı Şehzade Mehmet ve İbrahim Paşa türbelerinin girişinde yer alan ve dünyada benzeri olmayan İznik çinilerinden bir bölümü, yılbaşı gecesi duvardan sökülerek çalındı. Hırsızlık olayı, bir gün sonra türbe bekçisi tarafından fark edildi. Bekçi Yetiş'in İstanbul Türbeler Müzesi'ne durumu bildirmesi üzerine olaya el kondu.

OYULAN DUVAR/Türbe bekçisi İsmail Yetiş, sökülün çinilerin yerini gösteriyor.

İhbarda bulundu Çalınan çiniler aranırken, Türk İslam Eserleri Müzesi'ne telefon açan ve kimliğini gizleyen bir kişi, "İçlevent Camii yakınındaki çöp tenekesi içinde çini parçaları gördüğünü" ihbar etti. Söz konusu yere giden görevliler cami yakınındaki çöp tenekesinde, paha biçilmez çinileri bir çuval içinde buldular. Polis, çinilerin yurtdışına kaçırılmak istendiğini öne sürdü.

KALANLAR — Sökülün çinilerin sol tarafında kalan bölümün çinileri.

sunda deneyimli uzmanların Şehzade Mehmet Türbesi çevresinde yaptıkları incelemede, hırsızlığın birkaç kişi tarafından gerçekleştirildiği, çinilerin yaklaşık 2 metre yüksekliğindeki duvardan dışarıya çıkarıldığını belirlediler. Bu arada, türbe çevresinde bazı sahte kimliklerin bulunduğu ve incelemeye alındığı öğrenildi.

Üst düzey bir mali polis yetkilisi, olayın geniş şekilde soruşturulduğunu belirterek şunları söyledi: "Henüz kimlerin yaptığı belli değil. İhbar yapılmadan önce hırsızlığın profesyonel kişilerce gerçekleştirildiğini tahmin ediyorduk. Ancak sonra elde ettiğimiz ipuçları ve çinilerin bir çuval içinde bulunması, sanıkların

amatör olduğunu gösteriyor. Bu da kesin değil. Çiniler ilgililere teslim edildi. İpuçlarını değerlendiriyoruz."

Türbe, çinileri ve nakışlı pencereleriyle türbe mimarlığının başyapıtlarından sayılıyor.

İstanbul Türbeler Müzesi Müdürlüğü yetkilisi, türbenin Kanuni Sultan Süleyman tarafından büyük bir özenle yapı-

rıldığını, 25x25 boyutundaki çinilerin dünyanın hiçbir yerinde benzeri bulunmadığını söyledi. 56 parça çininin mühürlü bir odada güvenceye alındığını söyleyen yetkili, "16. yüzyıl İznik çinilerinin yüzde 95'i sağlam durumda. Bir bölümü sökülürken zarar görmüş. Çiniler, bu sanatta bir başyapıt niteliğinde. Çünkü, dünyanın her yerinden çini

örneği almak ve incelemek için uzmanlar ilk olarak bu türbeye gelirler. Parasal miktarını belirlemek kesinlikle mümkün değil. Merkez Restorasyon Laboratuvarı Müdürlüğü'nde çalışan uzmanlarca yerine yerleştirilecek. Çok üzücü bir olay. Çinilerin bulunmuş olması, üzüntümüzü ve şaşkınlığımızı bir parça azaltıyor" dedi.